

TABORIŠČNIK

Štev. 65., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Četrtek 6 marca 1947.

SOVJETSKI: "NE!"

LAKE SUCCES. Sinoči se je po krajšem odmoru zopet sešel Varnostni svet. Na dnevnem redu je bilo vprašanje nadzora nad atomsko energijo, in sicer so razpravljali o predlogih, ki jih je o tem perečem in spornem vprašanju izdelal odsek za atomsko energijo. Sovjetski delegat v Varnostnem svetu Andrej Gromiko je kategorično odklonil vse predlagane načrte odbora za atomsko energijo. Gromiko je izvajal, da je po mnenju njegove vlade nemogoče izvajati kakoršenkoli nadzor nad atomsko energijo, dokler vsi prizadeti narodi ne podpišejo pogodbe o prepovedi uporabe atomske bombe. Sovjetska vlada - tako je dejal Gromiko - želi dosledno in natančno kontrolo nad uporabo atomske energije, nikoli pa ne bo dopustila nepoklicnega vmešavanja kogarkoli v notranje gospodarske zadeve. Po daljši razpravi je bila seja Varnostnega sveta prekinjena. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

MOSKVA. Včeraj je bila v Moskvi podpisana pogodba o gospodarski pomoči Sovjetske zveze poljski republiki. Pogodbo je v imenu Poljske podpisal podpredsednik vlade Sijeranovič. Sovjetska zveza bo dobavila Poljski blaga v vrednosti 7 milijonov funtov šterlingov. Besedilo pogodbe sta sinoči objavila moskovski in varšavski radio. V pogodbi je Sovjetska zveza pristala na to, da Poljska zmanjša dogovorjeno dobavo premoga za polovico. Poljska bo dobila od Sovjetske zveze železniški material in instalacije, ki jih mora Nemčija dobaviti Sovjetski Rusiji na račun reparacij. V pogodbi je med drugim dogovorjeno, da bodo vsi Poljaki, ki so bili za časa vojne na delu v Rusiji v najkrajšem času reparirani. Obe vladi sta se tudi sporazumeli in bosta zastopali soglasno stališče o ureditvi nemškega vprašanja.

LONDON. Zunanji ministri Vel. Britanije, Francije in Združenih držav so na poti v Moskvo. Britanska delegacija z zunanjim ministrom Bevinom je sinoči s posebnim vlakom prispela v Berlin, odkoder je takoj nadaljevala pot in bo danes dospela v Varšavo. Ameriški zunanji minister general Marshall je danes s posebnim letalom prispel v Pariz. Tu se bo

ustavil za en dan, da se snide s predsednikom republike Vincentom Auriolom, nakar bo nadaljeval pot v Moskvo. Marshall je pred odhodom iz Washingtona izjavil, da močno dvomi, da bi bila pogodba z Nemčijo že do kraja izdelana na moskovski konferenci. Marshall je dejal, da bi bil že uspeh, če bi se velesile zedinele o osnovah mirovne pogodbe z Nemčijo. Pač pa je mnenja, da ne bo težav za mirovno pogodbo z Avstrijo.

LONDON. Včeraj sta bili objavljeni dve spremembi v britanskem diplomatskem zboru. Na izpraznjeno mesto veleposlanika v Varšavi je imenovan dosedanji veleposlanik v Rio de Janeiro. Za diplomatskega zastopnika v Vatikan pa bo vlada poslala visokega uradnika iz zunanjega ministrstva.

LONDON. Pooblaščen zastopnik britanske vlade je včeraj izjavil, da ni nobene spremembe v odločitvi britanske vlade o umiku čet iz Grčije. Zastopnik pa je tudi dejal, da dneva umika britanskih čet ne more povedati.

WASHINGTON. Pričakujejo, da bo predsednik Truman jutri podal uradno izjavo o Grčiji.

BOLGARIJA po novem štetju šteje 7,021.000 prebivalcev, medtem ko je leta 1934 štela 6,078.000 prebivalcev.

SPREMEMBA V JUGOSLAVIJI

United Press poroča iz Beograda 4.t.m.: Visoka uradna jugoslovanska stran poroča, da maršal Tito namerava svojo vlado preosnovati, pri čemer je zastopnikom opozicije baje bilo ponudjenih 6 do 8 ministrskih sedežev. Čeprav voditelji opozicije doslej k tej ponudbi niso še zavzeli jasnega stališča, so vendarle jasno povedali, da bi tako ponudbo mogli sprejeti le, če se prej razpusti OZNA in njena tajna služba ter se izvedejo svobodne parlamentarne volitve. V krogih, ki so blizu kralja Petra, pa pravijo, da maršal Tito doslej ni bil voljan sprejeti te opozicijske pogoje. Isti krogi trde, da je Tito to ponudbo opoziciji postavil na željo Sovjetske zveze.

KOROŠKA IN JUGOSLAVIJA

Kakor poroča dunajska agencija ACA, je v britanski spodnji zbornici poslanec delavske stranke zahteval, naj bi se Koroška priključila Jugoslaviji. Govornik zunanjega ministrstva je poslancu kratko odgovoril:

"Ni povoda, da bi Koroško odstopili Jugoslaviji."

AMERIKA IN GRČIJA

United Press poroča iz New Yorka: Časopisje Združenih držav se peča s stališčem washingtonske vlade glede Grčije in zagovarja misel, naj bi se Združene države udeležile gospodarskega podpiranja Grčije in naj bi prispevale tudi k stroškom za vzdrževanje britanskih čet na Grškem. List "New York Herald Tribune" piše, da so v Združenih državah zdaj prepričani, da Velika Britanija zaradi svojega slabotnega bročovja, svoje finančne krize in zaradi izgubljene moralne avtoritete ne more več sama reševati nalog na Grškem. Zaradi te - vsaj navidezne - angleške slabosti je senator Russell sprožil svoj predlog, naj bi Velika Britanija postala del Združenih držav severne Amerike.

Iz Londona poročajo (po U.P.) da je Anglija tako zelo skrčila svoj vojaški preračun, da bo znašal le še polovico lanskega. Zdaj imajo Angleži po vsej Evropi pod orožjem kakih 700.000 svojih vojakov, nekako polovico od lanskega leta. Zunaj Evrope pa bo letošnjega aprila še 500.000 angleških vojakov.

CHURCHILL NAPADA VLADO

Ker je angleška vlada zadnje čase ukrenila, da bi se parlamentarne debate skrajšale, je zoper to namero nastopil v imenu opozicije sam Churchill, ki je dne 3.t.m. govoril v zbornici. O tem govoru poroča Reuter:

Vodja opozicije je včeraj povzročil vihar v spodnji zbornici, ko je vladne ukrepe za omejitov nekaterih debat imenoval "prvi korak k omejitvi naših narodnih svoboščin." Med glasnim klicanjem opozicije je Churchill nadaljeval: Trdno verujem, da sta svoboda in svobodno življenje Velike Britanije zaradi ravnanja vlade v nevarnosti. Prepričan sem, da tega vlada seveda ne more kar naenkrat izvesti, vendar le to prvi korak na potu k popolni zaдушitvi parlamentarne debate, ki naj se na njeno mesto postavi zakonodaja v obliki vladnih dekretov. - Po teh besedah je na klopih vladnih poslancev nastalo glasno ugovarjanje. Churchill je nadaljeval: "Brez dvoma bi bila Gestapo podpirala ideale socialistične vlade, če bi jih bili poprej

uresničevali." Ta napad je pri vladnih poslancih povzročil smeh, pri oposiciji pa glasno klicanje. "Parlamentarna demokracija je v navskrižju s to idejo, ki postavlja zakone po ukazih, kakor so svoje čase v Rusiji to imenovali. Zakonodajca z dekreti je v tej dejeli zmeraj bila zasovražena. Vlada nima pravice, da bi parlamentarno kontrolo zakonodaje kakorkoli pristigla ali ovirala."

DEBATA O BEGUNCIH V ANGLEŠKI ZBORNIKI

Dne 24. svečana, smo poročali, da je v angleški spodnji zbornici minister Hynd tiste dni govoril o usodi beguncev na Nemškem in v Avstriji. Pri tisti priliki je minister rekel, da je vlada sklenila beguncem pomagati, da bi mogli sami začeti delati. Nato je dodal, da vlada v prvi vrsti namerava doseči, da bi se čim več beguncev vrnilo v domovino. Vlada bo močno podpirala vse, ki bi se hoteli vrniti, in minister je izjavil upanje, da se bo še marsikdo odločil vrniti se. O tej ministrovski izjavi je bila potem v parlamentu daljša debata dne 1. marca. Iz lista "Morning News" o tej debati povzemamo to le poročilo:

Posamezni poslanci so vladi očitali, da z begunci ne ravna tako, kakor jim je bila svoj čas obljubila, da bo ravnala z njimi. Vlada je do temelja spremenila svojo politiko do beguncev. Na koncu debate je spet spregovoril minister Hynd, ki je dejal, da zameri poslanecem način, kako so kritikovali delovanje vlade. On je v svojem prejšnjem govoru samo povedal, da namen poskušanih vladnih ukrepov glede beguncev ni ta, da bi ovirala vračanje beguncev v domovino, ampak je njen namen, podpreti jih, da bi se mogli čim prej vrniti.

UNRRA V PARIZU

Iz "Morning News" 2. marca ponatiskujemo: UNRRA se zdaj pripravlja, da v Parizu uredi svoj glavni stan, kjer bi se stekale niti vsega UNRRA-inega delovanja v zahodnih pasovih Nemčije, v Avstriji, Italiji in na srednjem vzhodu. Vodstvo bo prevzel g. M. Cohen, ki je doslej 6 mesecev vodil UNRRA-o v Nemčiji. Ta je na mednarodnem sestanku časnikarjev v Parizu tako le povedal:

"Ni dvoma, da bo svet ob koncu UNRRA-inega delovanja med begunci postavljen pred silno nalogo, ki ji bo mogla biti kos le mednarodna organizacija. Na zadnjem 5. občnem zboru UNRRA-e v Ženevi je bilo UNRRA-ovcem naročeno, naj svoje delo nadaljujejo, dokler nova mednarodna organizacija ne bo pripravljena prevzeti naše delo, kar se mora zgoditi najkasneje do 1. julija 1947. Če zdaj v Parizu ustanovimo osrednji urad za vse naše delovanje med begunci v Evropi in na srednjem Vzhodu, bomo s tem zelo olajšali novi mednarodni organizaciji, ko bo 1. julija 1947 od UNRRA-e prevzemala delo."

ETNA NEVARNNO BLUJE

Ognjenik Etna na Siciliji že nekaj dni neprestano bluje ter ogroža vso okolico. Med tem bluvanjem se je na gori odprlo že novih 23 žrel, iz katerih ognjenik bruha. Gorsko pobočje, po katerem je v prejšnjih izbruhih valila lava v dolino, je zdaj 300 m na široko pokrito z novo žarečo lavo. Lava teče proti dolini s hitrostjo 100 m na uro. Doslej sodijo škodo na 150 milijonov lir, se bo pa še močno zvižala, preden ognjenik ne preneha. Po pripovedovanju italijanskih znanstvenikov bo italijanska vlada dala goro z vso silo iz letal bombardirati, da bi tako tok lave usmerila drugam. V teku 3. marca se je lava razlila še nad vinograde, ki je vse uničila. Letala bodo stopila na delo, ko se bo lava približala veliki elektrarni pri kraju Alcantara. Še po noči so morali izprazniti vas Musumeci.

P R A S K E I N P R E I S K A V E N A G R Š K I M E J I

Iz Aten poroča Reuter 3. marca: Pri zadnjih čistilnih akcijah na albanski in jugoslovanski meji je bilo 150 gverilcev ubitih, mnogo jih je bilo ranjenih, 50 pa ujetih. Ko se je tolpa udala, so našli dve veliki skladišči orožja z možnarji, puškami in minami.

Kakor poroča grška poročevalska agencija, je pred balkansko preiskovalno komisijo Združenih narodov izjavil priča Vellantis, da je ob neki priliki 300 grških gverilcev prešlo čez mejo v Albanijo, odkoder pa so se čez dva dni spet vrnili na grško ozemlje. Na vprašanje britanskega zastopnika je priča povedal, da ranjene gverilce odvažajo v Jugoslavijo. Dalje je Vellantis povedal, da je Gočev, ki je voditelj slovanske avtonomistične organizacije v Macedoniji, s svojimi pristaši vstopil v jugoslovansko vojsko. Druga priča je povedal, da so ga bili gverilci ujeli in odvedli v kraj Pulkes v Jugoslaviji. Gverilci so se pritoževali, da je dovažanje obleke in orožja iz Jugoslavije zelo zamudno.

R E P U B L I K A N C I I N P O M O Č E V R O P I .

V dunajski "Weltpresse" od 4. t. m. beremo članek, iz katerega posnemamo: "Kako zelo so zdaj narodi sveta med seboj povezani, dokazujejo zadnji dogodki v ameriškem senatu. Tam so Trumanov preračun zmanjšali za 4 in pol milijarde dolarjev, in sicer v glavnem izdatke v inozemstvu. Republikanska večina prehaja v opozicijo in se pripravlja za predsedniške volitve. Sicer so možje, kakor senator Vandenberg skušali to opozicijo ustaviti, saj je v navskrižju z republikanskimi zunanjepolitičnimi načeli. Senat pa je preračun skrčil z 22 proti 19 glasovom.

To pa je le prvi korak. Zdaj prihaja na vrsto Trumanov politični predlog, naj bi Amerika dala 90 milijonov funtov šterlingov za podporo evropskih dežel, ki so v pomanjkanju. Tudi ta predlog je že nalletel na odpor. Zato tudi Hooverjevi predlogi za podporo Nemčiji nimajo več dosti upanja na uspeh. Ti dogodki so tudi za Avstrijo življenjske važnosti....

Že poprej je republikanska stranka zahtevala, naj bi se ameriška posojila in podpore ravnale po politično-ideoloških pogojih in naj bi bile od njih docela izključene države, ki so vse ali pa vsaj delno pod ruskim vplivom. Temu se je demokratska uprava upirala. Bržkone se bodo ti napadi pri prihodnjih pogajanjih spet ponovili, pri čemer ne moremo vedeti, kakšen bo končni uspeh."

-o-o-o-

SKRIVNOSTEN SLADKOR.-V Rimu je policija zaprla nekaj znanih politikov, ki so sladkor s Češkoslovaškega vrgli na trg "črne borze" in ga dali tamprodajati. Zdaj se ti go spodje zagovarjajo, češ da je s Kube prišlo 4800 ton sladkorja kot darilo komunist. stranki in da je to tisti sladkor, ki se zdaj prodaja na črni borzi. (UP).

GOSPODINJSKO POMOČNICO, staro 20-30 let, išče 4 članska uradniška družina v Velikovcu. Informacije v upravi "Taboriščnika".

OKVIR ZA OČALA, kupim, ker ga nujno potrebujem. Kdor bi ga prodal,

naj sporoči na: Česen Franc, B. 10a
PRODAM ali zamenjam za rjav ženski plašč dobro možko zapestno uro. Bar. 18/26.

MILO za britje lahko dobite v baraki 28b pri brivcu.

NAJDENA sta dva mala ključa pred bar. 0. Hrani ju v bar. 0/6.

ZAPOŠLITEV.-Neka slovenska občina na Koroškem to stran zapornega pasa sprejme več Slovencev in Slovenk - tudi cele družine - na kmeta. Pogoji zelo dobri, zato beguncem zelo priporočamo, da se prijavijo. Podrobnosti v upravi "Taboriščnika".

-o-o-o-